

(א) **הַפֶּאֶה נִתְּנָת ע"י חטיפה כשהיא בַּמַּחְבֵּר לְקַרְקַע**, שכל אחד חוטף ולוקח לעצמו ולא ע"י חלוקה.

אבל **בְּדָלִית וּבְדָקָל - בַּעַל הַבַּיִת מוֹרִיד וּמַחֲלֵק לְעֵנִיִּים**, כיון שיש סכנה לעלות לעץ ולקטוף. **רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִף בְּחֵלְקֵי אֲגוּזִים** (עץ אגוז שגזעו חלק) בעה"ב מוריד ומחלק לעניים.
בכל הפירות שנותנים פאה ע"י ביזה ולא ע"י חלוקה, **אֶפְלוּ תִשְׁעִים וְתִשְׁעָה אוֹמְרִים לְחֵלֶק, וְאַחַד אוֹמֵר לְבִזָּה** (לקחת בחטיפה) - **לָזָה שֶׁאִמְרָה בְּחִטִּיפָה שׁוֹמְעִין, שְׁאִמְרָה בְּהִלְכָה**¹.

(ב) **בְּדָלִית וּבְדָקָל אֵינוֹ כֵּן**, שהרי דינם בחלוקה, ולכן **אֶפְלוּ תִשְׁעִים וְתִשְׁעָה אוֹמְרִים לְבִזָּה, וְאַחַד אוֹמֵר לְחֵלֶק - לָזָה שֶׁאִמְרָה בְּחִלּוּקָה שׁוֹמְעִין, שְׁאִמְרָה בְּהִלְכָה**.

(ג) **נִטְלָה הַעֲנִי מִקְצַת פֶּאֶה וְזָרְקָה עַל הַשָּׂאֵר** וטוען שכל השטח שלו - **אֵין לוֹ בָּהּ כְּלוּם** ואפילו מה שזרק וזכה בו.

נִפְלָלוּ עָלֶיהָ, אוּ וּפְרָשׁ טְלִיתוֹ עָלֶיהָ וטוען שכל השטח שלו - **מַעֲבִירִין אוֹתוֹ הַיִּמָּנָה**² ולא קנה אותה.
וְכֵן בְּלֶקֶט, וְכֵן בַּעֲמֹר הַשְּׂכָחָה.

(ד) **פֶּאֶה - אֵין קוֹצְרִין אוֹתָהּ בְּמַגְלוֹת, וְאֵין עוֹקְרִין אוֹתָהּ בְּקַרְדָּמוֹת, כְּדִי שֶׁלֹּא יִכּוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ ע"י אותם כלים**.

(ה) **שֶׁלֹּשׁ אַבְעִיּוֹת (זמני חלוקה) בַּיּוֹם: בַּשָּׁחַר וּבַחֲצוֹת וּבַמִּנְחָה**³.

רַבִּין גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: לֹא אֶמְרוּ אֶת הַזְּמַנִּים הָאֵלּוּ אֶלָּא כְּדִי שֶׁלֹּא יִפְחָתוּ ויכולים לחלק בזמנים נוספים.
רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: לֹא אֶמְרוּ אֶת הַזְּמַנִּים הָאֵלּוּ אֶלָּא כְּדִי שֶׁלֹּא יוֹסִיפוּ זמן נוסף, כדי שלא יסכסע עם עני חבירו לבוא בזמן מסויים.

שֶׁל בֵּית נֶמֶר - הֵיוּ מְלַקְטִין עַל הַחֶבֶל, וְנוֹתְנִים פֶּאֶה מִכָּל אוֹמֵן (שורה) וְאוֹמֵן (ושורה).

(ו) **נִכְרִי שֶׁקָּצַר אֶת שְׂדֵהוּ וְאַחַר כֵּן בִּשְׁעַת הָעֵימֹר נִתְּגַר - פְּטוֹר מִן הַלֶּקֶט וּמִן הַשְּׂכָחָה וּמִן הַפֶּאֶה** מכיון שבשעה שקצר היה פטור ממתנות עניים. **רַבִּי יְהוּדָה מְחַיֵּב בְּשְׂכָחָה, שְׁאֵין חַיִּב הַשְּׂכָחָה**

¹ אך אם כל המאה אמרו שבעה"ב יבקרו ויחלק - עושים כדבריהם.

² ואפילו שארבע אמות של אדם קונות לאדם, כאן יש שתי סיבות שלא יקנה. א. שארבע אמות כאן בצדי רשות הרבים ולא ברשות היחיד. ב. שהוא התכוון לקנות ע"י שכיבה ולא ע"י קניין ארבע אמות.

³ תקנו בשחר מפני הנשים המניקות, ובחצות מפני הילדים העניים שחוזרים מלימודם, ובמנחה מפני הזקנים.

אָלאַ בַּשְּׁעַת הָעֵמּוּר.

(ז) הַקִּדִּישׁ קָמָה וּפְדָה קָמָה - חַיֵּב. וְכֵן אִם הַקִּדִּישׁ עֲמַרְיִן וּפְדָה עֲמַרְיִן - חַיֵּב.

אֲבָל הַקִּדִּישׁ קָמָה וּפְדָה עֲמַרְיִן - פְּטוּרָה, שֶׁבִּשְׁעַת חוֹבְתָהּ הִיְתָה פְּטוּרָה.

(ח) כִּיֵּצֵא בּוֹ, הַמִּקְדָּישׁ פְּרוּתָיו עַד שֶׁלֹּא בָאוּ לְעוֹנֵת הַמַּעֲשָׂרוֹת, וּפְדָאָן - חַיֵּב. אֲבָל אִם הַקִּדִּישׁ

מִשָּׁבָאוּ לְעוֹנֵת הַמַּעֲשָׂרוֹת, וּפְדָאָן - חַיֵּב. כִּי הַבַּעֲלִים עָשָׂה אֶת הַמִּירוּחַ.

הַקִּדִּישׁ עַד שֶׁלֹּא נִגְמְרוּ וְיִגְמְרוּ הַגְּזָבֵר, וְאַחַר כֵּן פְּדָאָן - פְּטוּרִים, שֶׁבִּשְׁעַת חוֹבְתָן הָיוּ

פְּטוּרִים.

(ט) מִי שֶׁלֶקֶט אֶת הַפֶּאֶה, וְאָמַר: הֲרִי זֶה לְאִישׁ פְּלוּנִי עָנִי - רַבִּי אֶלְיעֶזֶר אֹמֵר: זָכָה לּוֹ⁴.

וְחֻכְמִים אֹמְרִים: יִתְנַנֶּה לְעָנִי שְׁנִמְצָא רֵאשׁוֹן.

לֵקֵט שִׁכְחָה וּפֶאֶה שֶׁל יִשְׂרָאֵל - פְּטוּרִים מִמַּעֲשָׂרוֹת, אֲבָל הַלֶּקֶט וְהַשְּׂכָחָה וְהַפֶּאֶה שֶׁל נְכָרִי - אֵינוֹ לֵקֵט כִּי

פְּטוּר מִמַּתְנֹת עֲנִיִּים וְלֹכֵן חַיֵּב בְּמַעֲשָׂרוֹת, אֲלֵא אִם כֵּן הַנְּכָרִי הַפְּקִיר אֶת הַפִּירוֹת, וְהַלֵּקֵט פְּטוּר מִמַּעֲשָׂרוֹת

מִדִּין 'הַפְּקִיר'.

עד כאן דיני פאה, ומכאן דיני לקט:

(י) אֵיזָהוּ לֵקֵט? הַנוֹשֵׁר בַּשְּׁעַת הַקְּצִירָה.

קָצַר מְלֵא יָדוֹ, תָּלַשׁ מְלֵא קַמְצוֹ, הִכְהוּ קוֹץ וְנִפְל מִיָּדוֹ לְאַרְץ - הֲרִי הוּא שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת כִּי

בְּאוֹפְנִים אִלּוּ לֹא נִשְׂר.

תוֹךְ הַיָּד וְתוֹךְ הַמַּגֵּל - לְעֻנְיִים.

אַחַר הַיָּד וְאַחַר הַמַּגֵּל - לְבַעַל הַבַּיִת.

רֵאשׁ הַיָּד וְרֵאשׁ הַמַּגֵּל - רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אֹמֵר: לְעֻנְיִים. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: לְבַעַל הַבַּיִת.

(יא) תְּבוּאָה שֶׁנִּמְצְאָה בְּתוֹךְ חֻרֵי הַנְּמָלִים שֶׁבְּתוֹךְ הַקָּמָה - הֲרִי הֵן שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת.

תְּבוּאָה שֶׁנִּמְצְאָה בְּתוֹךְ חוּרֵי הַנְּמָלִים שֶׁלְאַחַר הַקּוֹצִרִים, לְדַעַת תְּנֵא קֵמָא: הַעֲלִיזוֹנִים - לְעֻנְיִים,

וְהַתְּחַתּוֹנִים - שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת.

רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר: הַפֶּל לְעֻנְיִים, שֶׁסָּפַק לְקֵט - לְקֵט.

⁴ למרות שהמלקט הוא עשיר, הוא יכול לזכות, שאומרים כאן מינו שיכול להפקיר את נכסיו ולהיות עני ולזכות עבור עצמו וכן אומרים מינו שיכול לזכות עבור עצמו יכול לזכות עבור חבירו. אך לדעת חכמים אי"א להגיד את שני סברות המיינו יחד, אלא רק אחד מהם.